

Прикладовський О.О.

*Національний авіаційний університет, Київ***ЗАСТОСУВАННЯ УДАРНОЇ АВІАЦІЇ США ЗА ДОСВІДОМ ЛОКАЛЬНИХ ВІЙН В ІРАКУ**

У теперішній час міжнародна обстановка характеризується тим, що існує можливість виникнення локальної війни в будь-якій частині світу. Про це, в першу чергу, свідчать локальні війни в Перській затоці – у 1991 та 2003 роках. У цих війнах з однієї сторони брали участь багатонаціональні сили (БНС) великої кількості держав, а з другої – збройні сили Іраку. У Перській затоці у різні періоди часу було зосереджено близько 500 тис. військовослужбовців, понад 1700 бойових літаків. У складі авіації БНС головна увага приділялась ударній авіації (УА), на озброєнні якої знаходились потужні малопомітні ударні бомбардувальники F-111, F-111E, стратегічні бомбардувальники B-1, B-2, B-52, а також новітні тактичні літаки F-117A.

Ударна авіація виконувала велику кількість бойових завдань. До основних завдань відносилось: завоювання переваги в повітрі і космосі, завдання стратегічних ударів по об'єктах, ізоляція району бойових дій, безпосередня підтримка військ та ін. При веденні бойових дій в Іраку у 1991р. та 2003р. авіація БНС досягла абсолютного панування в повітрі вже в першу добу бойових дій. Було практично знищено аеродроми та авіація на них.

За різними даними визначено, що в 1991 році в ході повітряно-наступальної операції УА знищила понад 360 важливих об'єктів Іраку. Серед них: біля 30 авіабаз та аеродромів, до 10 об'єктів з розробки та виробництва боеприпасів, озброєння. Виведено з ладу 75% нафтопереробних заводів, 80% електростанцій, понад 50 автомобільних, залізничних шляхів та ін.

Наприклад, в ході операції «Буря в пустелі» літаки F-117A виконували тільки нічні польоти для уникнення візуального виявлення. За даними західних ЗМІ, вони здійснили 1272 бойових вильотів (загальний час нальоту складав біля 6200 годин), тобто близько 2% від загального нальоту авіації БНС. Але малопомітні літаки F-111, F-111E знищили близько 40% пріоритетних наземних цілей, а самі втрат не мали.

Таким чином, на прикладі застосування авіації США в локальних війнах в Іраку, можна зробити висновок про те, що авіація в сучасних умовах відіграє вирішальну роль у веденні бойових дій, визначає хід війни і сприяє досягненню не тільки бойових, а й політичних цілей війни.

Використовуючи наукові методи дослідження, також можна зробити висновок про те, що Україна в сучасних умовах повинна підтримувати свою авіацію в боездатному стані, розробляти нові ефективні зразки літальних апаратів, підтримувати високу натренованість льотного та інженерно-технічного складу в готовності до їх застосування в будь-яких умовах, вдень і вночі, у будь-яку пору року, в будь-яких географічних умовах.

Науковий керівник – Г.Г. Пилипович, к.військ.н., доц.